

ДІАЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ НА ПОЧАТКОВОМУ ЕТАПІ ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ

Наконечна Н. В.

вчитель Хлібодарівської

ЗОШ

I – III ступенів

2012

Діалогічне мовлення - це процес взаємодії двох або більше учасників спілкування. В межах мовленнєвого акту кожен з учасників по черзі виступає як слухач і як мовець.

Комунікативні функції діалогічного мовлення

- Запит інформації – повідомлення інформації
- Пропозиція – прийняття (неприйняття) запропонованого
- Обмін судженнями
- Взаємопереконання

Психологічні особливості діалогічного мовлення

- **Вмотивованість**
- **Контакт учасників**
- **Ситуативність**
- **Емоційна забарвленість**
- **Спонтанність**
- **Двосторонній характер**

Мовні особливості діалогічного мовлення

● Еліптичність

-Ann, would you like tea or juice?
-Juice, please.

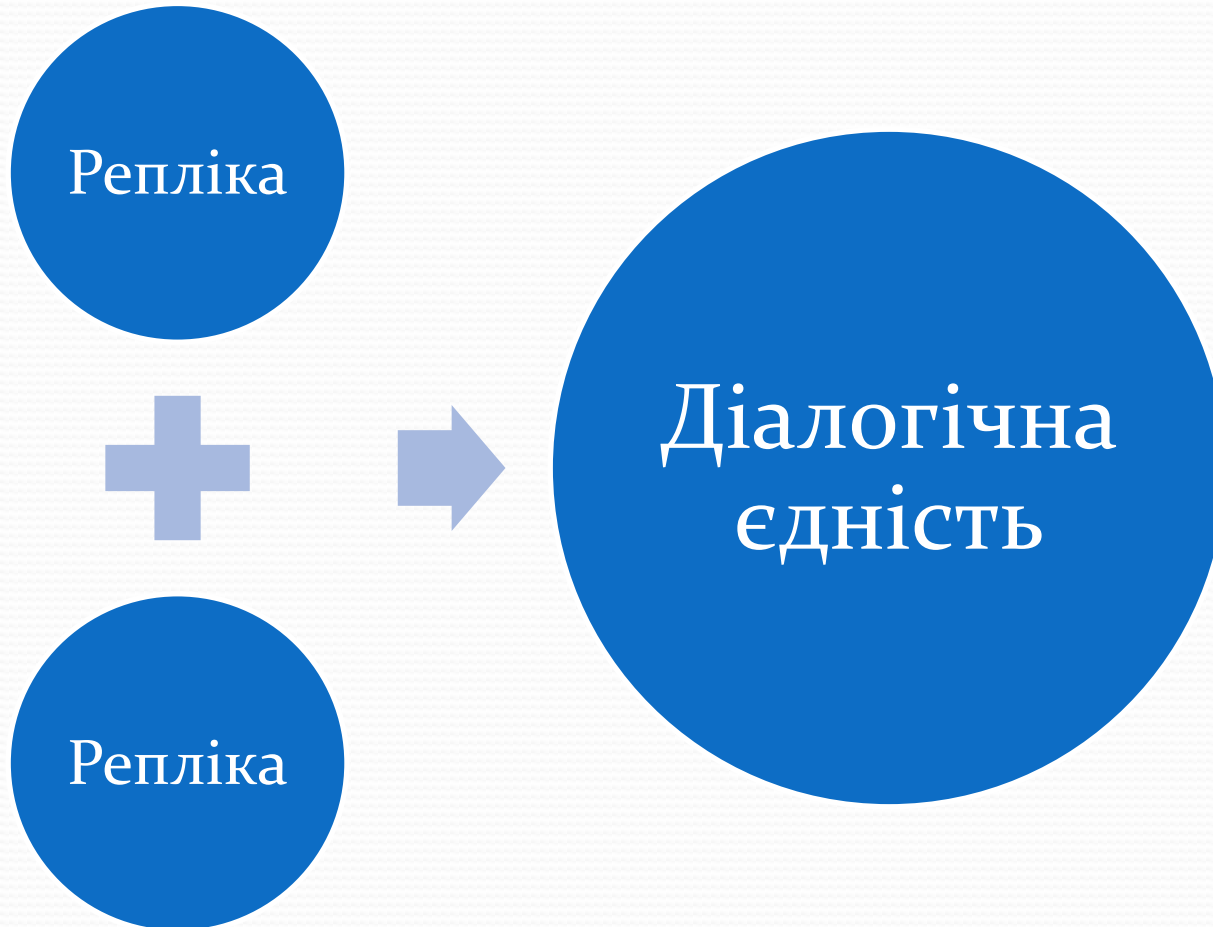
● Наявність «готових» мовленнєвих одиниць

-Thank you!
-You are welcome!

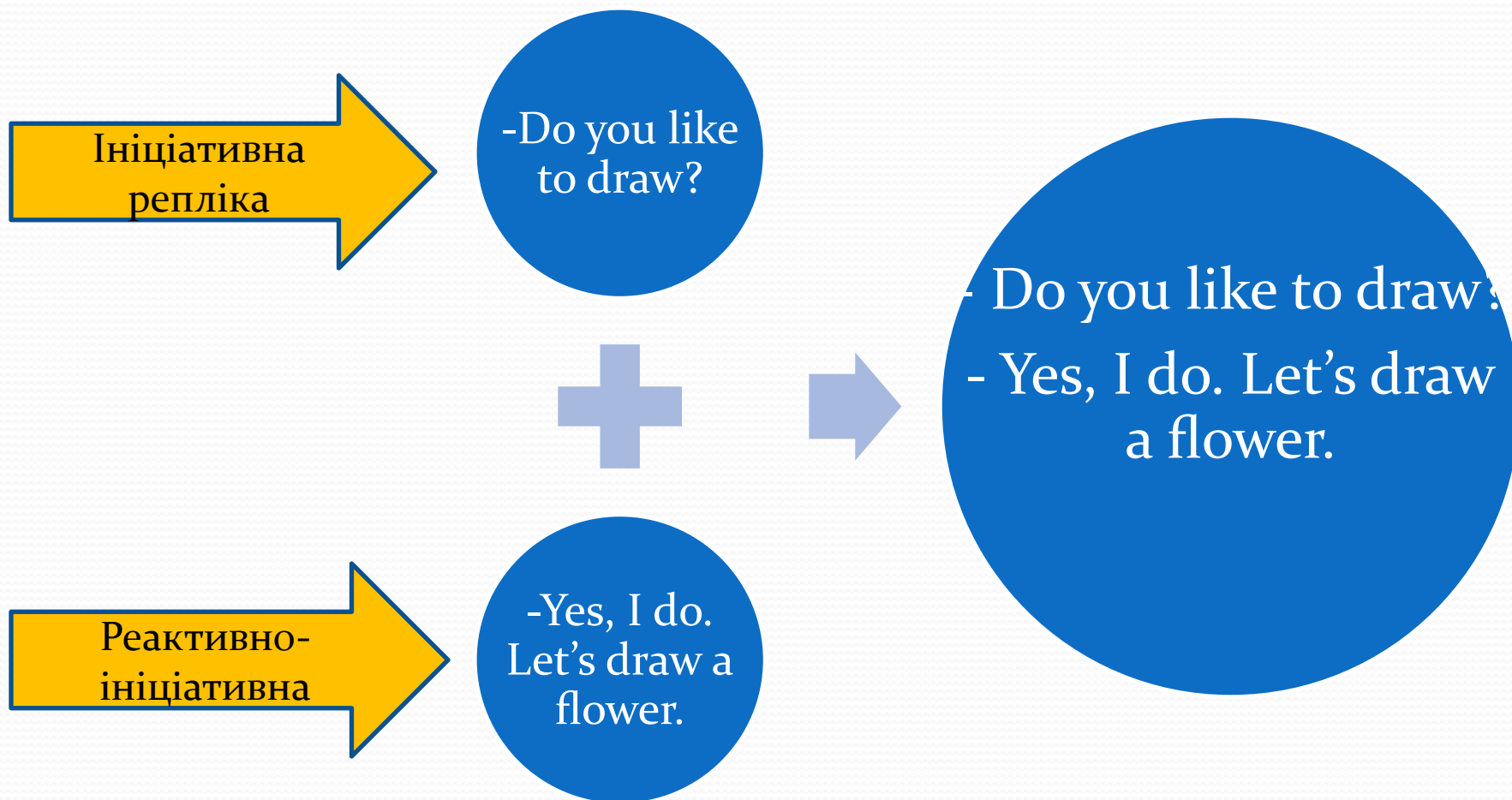
● Наявність слів - заповнювачів пауз

- Well ... Let me see ...

Одиниці навчання діалогічного мовлення

Одиниці навчання діалогічного мовлення

Види діалогічних єдностей

Повідомлення

- Повідомлення – повідомлення
- Повідомлення - запитання
- Повідомлення - спонукання

Спонування

- Спонування - згода
- Спонування – відмова
- Спонування - запитання

Запитання

- Запитання - відповідь
- Запитання - контрзапитання

Репліки мовленнєвого етикету

- Привітання - привітання
- Прощання – прощання
- Висловлення подяки – реакція на подяку

Функціональні типи діалогів

- Діалог-розпитування
- Діалог-домовленість
- Діалог-обмін враженнями (думками)
- Діалог-обговорення (дискусія)

Діалогічні єдності, характерні для різних функціональних типів діалогу

Функціональні типи діалогу	Види діалогічних єдностей
1. Діалог - розпитування	<ul style="list-style-type: none"> • Запитання - відповідь • Повідомлення - запитання • Повідомлення - повідомлення
2. Діалог - домовленість	<ul style="list-style-type: none"> • Запитання - відповідь + повідомлення • Повідомлення - повідомлення у відповідь + додаткове повідомлення • Повідомлення + повідомлення у відповідь є запитання • Спонування - згода • Запитання - відповідь
3. Діалог - обмін враженнями, думками	<ul style="list-style-type: none"> • Повідомлення - повідомлення • Запитання - відповідь + повідомлення • Повідомлення - запитання • Повідомлення - повідомлення у відповідь + додаткове повідомлення
4. Діалог - дискусія	<ul style="list-style-type: none"> • Повідомлення - повідомлення • Запитання - відповідь • Повідомлення - відповідь

Труднощі оволодіння діалогічним мовленням

- **Діалогічне мовлення об'єднує два види мовленнєвої діяльності — аудіювання і говоріння.**
- **Труднощі продукування ініціативних реплік.**
- **Непередбачуваність. Діалог неможливо спланувати заздалегідь**
- **Формування лексичних і граматичних навичок.**

Підходи до навчання діалогічного мовлення

ЗВЕРХУ ВНИЗ

Слухання діалогу-зразка

Варіювання діалогу-зразка

Створення власних діалогів

Підходи до навчання діалогічного мовлення

ЗНИЗУ ВВЕРХ

Самостійна побудова діалогу

Засвоєння реплік діалогічної єдності

Засвоєння реплік діалогічної єдності

Етапи формування навичок та вмінь діалогічного мовлення

- Підготовчий – навчання реплікування.
- Перший - оволодіння діалогічними єдностями.
- Другий – оволодіння мікродіалогом.
- Третій – оволодіння вмінням вести діалоги.

Групи вправ для навчання діалогічного мовлення

- **I група – вправи для навчання реплікування;**
- **II група – вправи на засвоєння діалогічних єдностей різних видів;**
- **III група – вправи на створення мікродіалогів;**
- **IV група – вправи на створення діалогів різних функціональних типів.**

Методичні прийоми навчання діалогічного мовлення

- спілкування в межах певного контексту чи ситуації;
- складання діалогу з розрізнених реплік;
- наповнення й завершення діалогу;
- складання діалогу «крок за кроком»;
- складання діалогів за опорними сигналами;
- складання діалогів на основі програми чи схеми спілкування;
- створення діалогу на основі діалогу-зразка;
- рольова гра;
- дебати;
- інтерв'ю.

Організація навчання діалогічного мовлення на основі опорного діалогу

- **Постановка завдання.**
- Підготовка учнів до сприйняття діалогу-зразка, зняття мовних труднощів.
- Пред'явлення діалогу-зразка.
- Контроль розуміння змісту діалогу-зразка (з допомогою пофразового перекладу, запитань до змісту опорного діалогу).
- Робота над звуковим та інтонаційним оформленням діалогу-зразка.
- Навчання прийомів драматизації опорного діалогу.
- Відтворення діалогу-зразка.
- Відтворення діалогу-зразка з модифікаціями в опорі на підстановчі елементи та картини, які ілюструють нові ситуації спілкування.
- Вільне конструювання діалогів до заданої ситуації спілкування.

Організація навчання діалогічного мовлення на основі складання діалогу "Крок за кроком"

- **Визначення предмета майбутньої розмови, враховуючи зміст розмовної теми й потреби засвоєння мовного матеріалу.**
- **Зняття мовних труднощів.**
- **Пред'явлення діалогу-зразка.**
- **Контроль розуміння змісту діалогу-зразка (з допомогою перекладу реплік діалогу, відповідей на запитання щодо змісту діалогу-зразка).**
- **Розширення реплік реагування (вираження небажання / бажання щось зробити; роз'яснення причини відмови / згоди; спонукання зробити якусь дію).**
- **Розподіл діалогу на мікродіалогічні одиниці та представлення їх у самостійно придуманих ситуаціях.**
- **Відтворення діалогу.**

Організація навчання діалогічного мовлення за допомогою створення ситуації спілкування

- Виділення з усної розмовної теми предмета розмови й формування комунікативного завдання.
- Розв'язання учнями з допомогою свого висловлювання певної проблеми (доведення переваги, висловлювання свого ставлення, переконання, погодження, аргументація своєї точки зору).
- Складання діалогу на основі ключових слів (до серії малюнків, за змістом малюнка чи фотографії, до серії запропонованих обставин, за прочитаним текстом, за текстом для аудіювання).
- Відтворення складеного діалогу.

Рекомендації вчителям

- Засвоєння матеріалу можливе за умов його багаторазового повторення.
- Повторюючи вивчений матеріал, кожен раз додавайте щось нове.
- Усі справи по можливості робіть комунікативно спрямованими.
- Забезпечуйте активну участь кожного школяра у спілкуванні.
- Створюйте сприятливі умови для спілкування, психологічно сприятливу атмосферу.
- Не показуйте своє роздратування, якщо учень не може виконати те чи інше завдання.
- Більше підкреслюйте успіхи учнів, а не їх невдачі, вселяйте в них упевненість, що вони вже можуть щось сказати, зрозуміти.
- Враховуйте особисті стосунки між учнями при організації діалогічного мовлення.